

"OROSZORSZÁGBA TÖRTÉNŐ ÚJRAKIVITEL TILALMA" ZÁRADÉK

KAPCSOLÓDÓ CIKK: A TANÁCS 833/2014 RENDELETE 12g. CIKKE

GYAKRAN ISMÉTELT KÉRDÉSEK - 2024. FEBRUÁR 22-TŐL

1. Mi a célja a 12g. cikknek, és hogyan működik az Oroszországba történő újrakivittelt tiltó záradék?

Utolsó frissítés: 2024. február 22.

A 12g. cikk célja az uniós kiviteli tilalmak kijátszása elleni küzdelem, pontosabban az a helyzet, amikor a harmadik országokba exportált árukat újra kiviszik Oroszországba. Számos uniós gazdasági szereplő már most is beilleszti a szerződésébe az „újrakivitel tilalma” záradékot, ami az alapvető kellő gondossági kötelezettségen belül bevált gyakorlat. A 12g. cikk ezt a gyakorlatot jogi követelménnyé teszi bizonyos érzékeny áruk esetében, javítva ezzel a jogbiztonságot az üzleti tárgyalások és kapcsolatok összefüggésében. Emellett elrettentő hatást gyakorol azokra a nem uniós gazdasági szereplőkre, akik szankcionált uniós árukat irányítanak át Oroszországba, mivel a jövőben például szerződéses szankciókkal sújtja őket.

Konkrétan a 12g. cikk arra kötelezi az uniós exportőröket, hogy az export, értékesítési, szállítási, átadási vagy hasonló szerződésekbe „Oroszországba történő újrakivitel tilalma” záradékot illesszenek be. Ez csak az érzékeny áruk meghatározott típusaira vonatkozik, beleértve a légi közlekedéssel kapcsolatos árukat, a repülőgép-üzemanyagot (a rendelet XI. és XX. melléklete), a lőfegyvereket (a rendelet XXXV. melléklete, valamint a 258/2012/EU rendelet I. melléklete) és a közös kiemelt fontosságú, magas prioritású termékeket¹ (a rendelet XL. melléklete). A földrajzi hatályra vonatkozóan lásd a 4. kérdést. A hatékonyság biztosítása érdekében az „Oroszországba történő újrakivitel tilalma” záradéknak megfelelő jogorvoslati lehetőségeket kell tartalmaznia (lásd az 5. kérdést).

Az exportőrök nem adhatják el termékeiket olyan nem uniós gazdasági szereplőnek, aki nem hajlandó a 12g. cikk hatálya alá tartozó szerződésekben az „Oroszországba történő újrakivitel tilalma” záradékot beépíteni.

A 12g. cikkben meghatározott kötelezettségtől függetlenül a gazdasági szereplőknek erős átvilágítási keretrendszerrel (kellő gondosság) kell rendelkezniük a szankciók betartásának biztosítása érdekében. A Bizottság 2022. április 1-jei közleményében² jelezte, hogy "a szankciók kijátszásának kockázatára tekintettel az EU gazdasági szereplőinek ajánlott, hogy a [Oroszországgal szembeni szankciókra vonatkozó] kijátszások megakadályozása érdekében megfelelő átvilágítási intézkedéseket hozzanak". A Bizottság továbbá kijelentette, hogy "az exportőröknek és importőröknek ajánlott kellő gondossággal meghozandó intézkedések közé tartozik például az import- és exportszerződésekbe olyan rendelkezések beillesztése, amelyek célja annak biztosítása, hogy az importált vagy exportált áruk nem tartoznak a korlátozások hatálya alá. Ezek formája lehet például egy olyan nyilatkozat, amely szerint az ilyen rendelkezés betartása a szerződés lényeges eleme, vagy olyan szerződéses záradékok, amelyek

¹ https://finance.ec.europa.eu/publications/list-common-high-priority-items_en A lista folyamatosan bővül, javasolt rendszeresen figyelemmel kísérni

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=OJ:C:2022:145I:TOC>

kötelezik a harmadik országbeli importőrt arra, hogy az érintett árukat ne exportálja Oroszországba vagy Fehéroroszországba, és ne adja tovább az érintett árukat olyan harmadik fél üzleti partnernek, aki nem vállal kötelezettséget arra, hogy az érintett árukat nem exportálja Oroszországba vagy Fehéroroszországba, ami felelősséget von maga után abban az esetben, ha az utóbbi újraexportálja az árukat az említett országokba."

2. Hogyan ellenőrzik és hajtják végre a 12g. cikkben foglalt kötelezettséget?

Utolsó frissítés: 2024. február 22.

Az uniós exportőrök szerződéseinek meg kell felelniük a 12g. cikkben foglalt kötelezettségnek az érintett áruk harmadik országba történő kivitele, értékesítése, szállítása vagy átadása előtt, vagy legkésőbb annak időpontjában. Az exportőröknek képesnek kell lenniük ezt bizonyítani, ha az illetékes hatóságok ezt kérik.

Ezen túlmenően a 12g. cikk (4) bekezdése előírja az exportőrök számára, hogy amint tudomást szereznek az „Oroszországba történő újrakivitel tilalma” záradék megsértéséről vagy kijátszásáról, azonnal tájékoztassák illetékes nemzeti hatóságukat.

3. A 12g. cikkben foglalt kötelezettség a meglévő szerződésekre is vonatkozik?

Utolsó frissítés: 2024. február 22.

Az „Oroszországba történő újrakivitel tilalma” záradék beépítésének kötelezettsége a szerződés megkötésének időpontjától függ.

2023. december 19. előtt kötött szerződések:

- Azokra a szerződésekre, amelyeket a 2023/2878/EU tanácsi rendelet hatálybalépésekor már megkötöttek, egyéves átmeneti időszak vonatkozik, amely 2024. december 19-ig vagy a szerződések lejártáig tart, attól függően, hogy melyik a korábbi időpont. Ahhoz, hogy e szerződéseket 2024. december 20-tól végre lehessen hajtani, módosítani kell azokat, hogy tartalmazzák az „Oroszországba történő újrakivitel tilalma” záradékot.

2023. december 19-től megkötött szerződések:

- Ezeknek a szerződéseknél 2024. március 20-tól tartalmazniuk kell az „Oroszországba történő újrakivitel tilalma” záradékot.

4. Számít-e, hogy a nem uniós gazdasági szereplő melyik országban van bejegyezve?

Utolsó frissítés: 2024. február 22.

Az „Oroszországba történő újrakivitel tilalma” záradékot tartalmazó kötelezettség a 833/2014/EU rendelet VIII. mellékletében felsorolt partnerországok kivételével bármely nem

uniós országban székhellyel rendelkező gazdasági szereplővel kötött szerződésekre vonatkozik.

A 833/2014/EU tanácsi rendelet 12. cikke értelmében tilos tudatosan és szándékosan részt venni olyan tevékenységekben, amelyek célja vagy hatása a szankciós jog megkerülése. A gazdasági szereplőknek ébernek kell maradniuk a harmadik felek azon kísérleteivel szemben is, amelyek arra irányulnak, hogy a szankciók kijátszására irányuló rendszerekbe vonják be őket. Ezek a megfontolások attól függetlenül alkalmazandók, hogy a partner melyik nem uniós országban van a székhelye. Ha úgy véli, hogy a szankciók megsértésének vagy kijátszásának tanúja, ezeket jelenteni kell az illetékes nemzeti hatóságnak vagy névtelenül az uniós bejelentő eszközön keresztül³.

5. Mit jelent a "megfelelő jogorvoslat" a 12g. cikk (3) bekezdésével összefüggésben?

Utolsó frissítés: 2024. február 22.

A hatékonyság biztosítása érdekében az „Oroszországba történő újrakivitel tilalma” záradéknak megfelelő jogorvoslati lehetőségeket kell tartalmaznia, amelyek a záradék megsértése esetén aktiválhatók. Ezeknek a jogorvoslatoknak észszerűen erősnek kell lenniük, és arra kell irányulniuk, hogy a nem uniós gazdasági szereplőket visszatartsák a jogsértéstől. Ezek közé tartozhat például a szerződés felmondása és kötbérfizetés. Lásd még a 6. kérdésre adott válaszban javasolt megfogalmazást.

Ezzel párhuzamosan a 12g. cikk (4) bekezdése szerint az exportőröknek, amint tudomást szereznek a jogsértésről, tájékoztatniuk kell a lakóhelyük vagy székhelyük szerinti tagállam illetékes hatóságát.

6. A gazdasági szereplőknek egy bizonyos megfogalmazást kell használniuk az „Oroszországba történő újrakivitel tilalma” záradékra?

Utolsó frissítés: 2024. február 22.

A gazdasági szereplők szabadon választhatják meg az „Oroszországba történő újrakivitel tilalma” záradék megfelelő megfogalmazását, amennyiben az eredmény megfelel a 12g. cikk követelményeinek. Mindenesetre ajánlott, hogy a záradékot a szerződés lényeges elemeként határozzák meg.

Bár ez nem zárja ki más megfogalmazások használatát, az alábbi sablon úgy tekinthető, hogy megfelel a 12g. cikkben foglalt kötelezettségnek. Ez különösen ajánlott olyan nem uniós gazdasági szereplőkkel kötött szerződések esetében, amelyek olyan országok területén folytatnak üzleti tevékenységet, ahol a kijátszás kockázata magasnak tekinthető.

"(1) Az [Importőr/Vásárló] nem értékesít, exportál vagy reexportál sem közvetlenül, sem közvetve az Orosz Föderációba vagy az Orosz Föderációban történő felhasználásra

³ <https://EUsanctions.integrityline.com>

olyan, e megállapodás alapján vagy azzal összefüggésben szállított árukat, amelyek a 833/2014/EU tanácsi rendelet 12g. cikkének hatálya alá tartoznak.

(2) Az [Importőr/Vásárló] minden tőle telhetőt megtesz annak biztosítására, hogy az (1) bekezdés célját a kereskedelmi láncban lejjebb lévő harmadik felek, beleértve az esetleges viszonteladókat is, ne hiúsítsák meg.

(3) Az [Importőr/Vásárló] megfelelő ellenőrzési mechanizmust hoz létre és tart fenn annak érdekében, hogy felderítse a kereskedelmi láncban lejjebb lévő harmadik felek – beleértve az esetleges viszonteladókat is – olyan magatartását, amely megghiúsítaná az (1) bekezdés célját.

(4) Az (1), (2) vagy (3) bekezdések bármely megsértése a jelen megállapodás valamely lényeges elemének súlyos megsértésének minősül, és az [Exportőr/Eladó] jogosult megfelelő jogorvoslattal élni, beleértve, de nem kizárólagosan:

(i) e megállapodás felmondását; és

(ii) az e megállapodás teljes értékének vagy az exportált áruk árának [XX]-át kitevő megfelelő kötbért, attól függően, hogy melyik a magasabb.

(5) Az [Importőr/Vevő] haladéktalanul tájékoztatja az [Exportőrt/Eladót] az (1), (2) vagy (3) bekezdés alkalmazásával kapcsolatos bármely problémáról, beleértve harmadik felek bármely olyan vonatkozó tevékenységét, amely megghiúsíthatja az (1) bekezdés célját. Az [Importőr/Vásárló] az [Exportőr/Eladó] rendelkezésére bocsátja az (1), (2) és (3) bekezdés szerinti kötelezettségek teljesítésére vonatkozó információkat az ilyen információk egyszerű kérésétől számított két héten belül."